

דו"ח היפגעות ילדים בתאונות דרכים

דצמבר 2021

פתח דבר

ילדים הם משתמשי דרך פגיעים במיוחד כאשר תאונות הדרכים הן אחת הסיבות המרכזיות לתמותת ילדים בישראל. בכל שנה כ-30 ילדים עד גיל 14 נהרגים בתאונות דרכים. חלקם היחסי של הילדים ההרוגים מתאונות דרכים מכלל הרוגי תאונות הדרכים בישראל קרוב ל-10%, נתון המציב את ישראל בראש המדינות המסוכנות לילדים מבין המדינות המתקדמות.

מערכות התחבורה נוצרו ותוכננו מעינהם של מבוגרים ולמענם. התשתיות והסדרי התנועה לא לוקחות בחשבון את התנהגותם של ילדים. הפזיזות, חוסר היכולת לקרוא את מפת הסכנות שבכביש עשויים להגדיל את הסיכון של ילדים להיפגע בתאונת דרכים.

הילדים שלנו הם הדבר יקר לנו מכל ומוטלת עלינו כחברה החובה המוסרית לדאוג לבטיחותם ולפעול באופן נמרץ לצמצום היפגעותם בתאונות דרכים. יש לשים בראש סדר העדיפויות את בטיחות הילדים ולהתאים עבורם את התשתית כך שתגן עליהם ותמנע את ההיפגעות שלהם, בעיקר באותם מקומות שבהם ישנו ריבוי של ילדים.

דו"ח זה המובא לעיוןך סוקר את נתוני ההיפגעות של ילדים עד גיל 14 בתאונות דרכים. הדו"ח מרכז ומאיר את נקודות התורפה המרכזיות המובילות למותם של ילדים בתאונות דרכים. בנוסף לכך, הדו"ח מרכז את הפתרונות הישימים והיעילים אשר יובילו לצמצום היפגעותם של ילדים בתאונות דרכים.

על מקבלי ההחלטות לשלב זרועות בין משרדי הממשלה השונים כדי לייצר מכפיל כח למען בטיחות ילדינו. רק בפעולה ארוכת שנים, כזאת שתהיה משולבת ונחרצת נוכל מנוע את הילד ההרוג הבא.

בברכה,
ארז קיטה
מנכ"ל עמותת אור ירוק

רקע

בישראל חיים כ-2.5 מיליון ילדים (בני 0-14), שהם כ-28% מאוכלוסיית המדינה. מתוכם כ-1.9 מיליון ילדים יהודים (76% מסך כל הילדים) וכ-600 אלף ילדים מהחברה הערבית (24% מסך כל הילדים).

מטרה

הדו"ח סוקר את נקודות התורפה המרכזיות אשר גורמות להיפגעותם של ילדים בתאונות דרכים. מטרת הדו"ח היא להצביע על האוכלוסיות המרכזיות הנמצאות בסיכון, לאפיין את הזירות המרכזיות החושפות את הילדים לסכנות שבדרך ובמקביל להציע פתרונות אשר יפחיתו את היפגעות הילדים בתאונות דרכים.

שיטה

בד"ח זה נעשה שימוש בנתוני היפגעות ילדים בתאונות דרכים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ובנתוני הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים. בנוסף, הדו"ח כולל נתונים השוואתיים של ישראל ומדינות ה-OECD.

תאונות דרכים בשנת 2020:

1,758 ילדים נפגעו

25 ילדים נהרגו

למרות הסגרים לא נרשמה ירידה במספר הילדים שנהרגו כשהלכו ברגל

מכלל ההרוגים - **8.2%** ילדים

אופניים וקורקינטים חשמליים:

עלייה של **53%** במאושפזים בהשוואה לשנת 2019

אחד מכל עשרה נפגעים - ילד מתחת לגיל **16**

שנים 2011-2020:

2x ילדים מהחברה הערבית נהרגים בשיעור של פי שניים יותר מחלקם באוכלוסייה

53% מהילדים נהרגו כאשר הלכו ברגל -

הסיבה המרכזית

חדרה, נהריה וחיפה - הערים המסוכנות

החודשים הקטלניים בשנה: יוני ואוקטובר

השעה המסוכנת ביותר: **15:00-16:00**

ממצאים עיקריים:

שנת 2020:

- 25 ילדים נהרגו בתאונות דרכים
- 1,758 ילדים נפגעו בתאונות דרכים.
- 8.2% מכלל ההרוגים בתאונות דרכים היו ילדים.
- למרות הסגרים בשל הקורונה לא נרשמה ירידה במספר הילדים שנהרגו כשהלכו ברגל.
- למרות איסור רכיבה: אחד מכל עשרה נהגי אופניים וקורקינטים חשמליים שנפגעו – ילד מתחת לגיל 16
- עלייה של 53% במספר הילדים שאושפזו כתוצאה מתאונה כשרכבו על אופניים או קורקינט חשמליים בהשוואה לשנת 2019.

שנים 2011-2020:

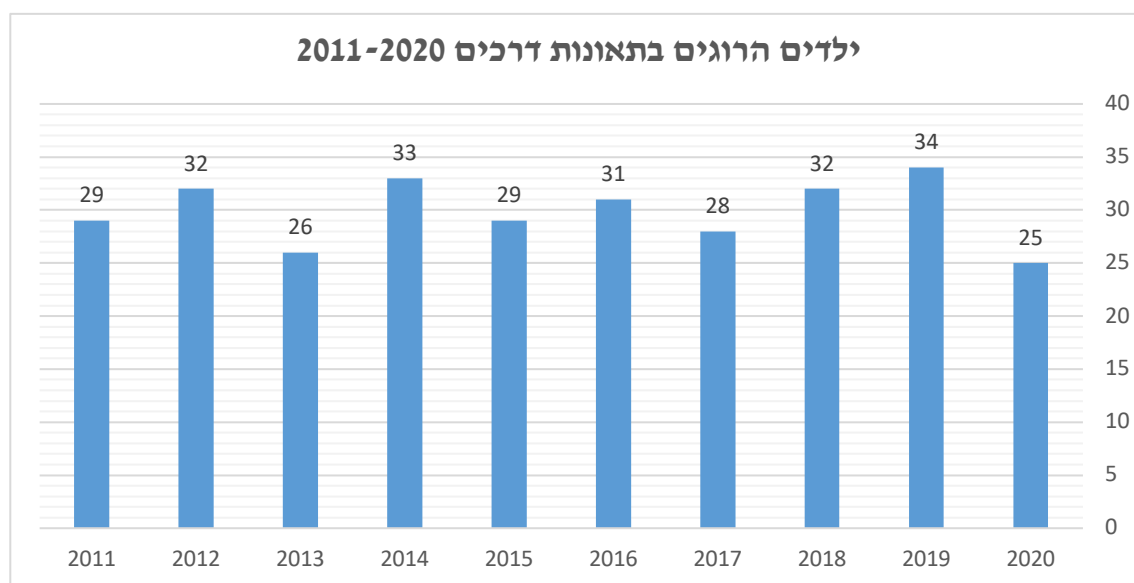
- 53% מהילדים נהרגו כאשר הלכו ברגל – הסיבה המרכזית.
- ילדים מהחברה הערבית נהרגים בשיעור של פי שנים יותר מחלקם באוכלוסיה.
- אחד מכל שני ילדים הרוגים מהחברה הערבית – פעוטות עד גיל 4.
- יוני ואוקטובר החודשים הקטלניים בשנה.
- 15:00-16:00 השעה המסוכנת ביותר.
- חדרה, נהריה וחיפה - הערים עם ההיפגעות הגבוהה ביותר לכל אלף ילדים.

שנת 2020: שני ילדים הרוגים בממוצע בכל חודש

25 ילדים עד גיל 14 נהרגו בתאונות דרכים בשנת 2020 - שני ילדים הרוגים בכל חודש בממוצע. בהשוואה לשנת 2019 מדובר בירידה בשיעור של 26% כאשר במהלכה נהרגו 34 ילדים בתאונות דרכים.

יש להביא בחשבון כי שנת 2020 התאפיינה בהשפעת וירוס הקורונה ובסגרים ארוכים אשר הובילו להימצאותם הארוכה של ילדים בבתים ובכך תרמה לירידה בילדים ההרוגים מתאונות דרכים. לכך יש להוסיף את הירידה החדה בנסועת כלי הרכב, בשיעור של כ-20%. למרות האמור לעיל, שנת 2020 לא היתה חריגה בהשוואה לשנים אחרות בעשור האחרון ודומה בתוצאותיה לשנת 2013 (26 הרוגים) ו-שנת 2017 (28 הרוגים).

299 ילדים עד גיל 14 נהרגו בתאונות דרכים בעשור האחרון (2011-2020), בממוצע 29 ילדים הרוגים בכל שנה – כיתת לימוד שלמה.

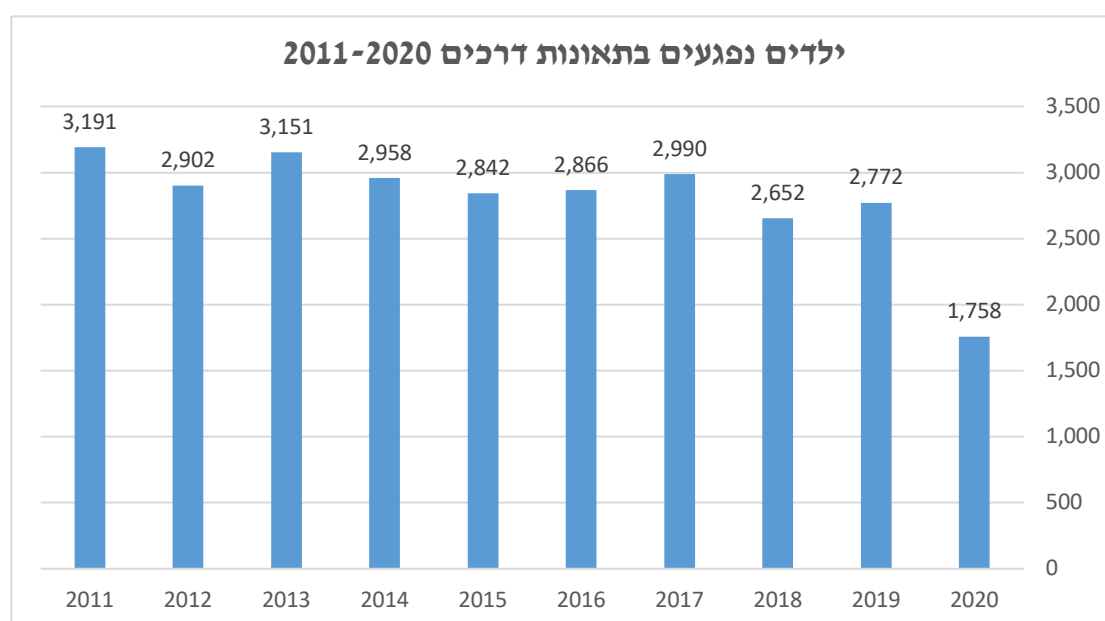

• מקור: למ"ס

שנת 2020: 1,758 ילדים נפגעים

1,758 ילדים נפגעו בתאונות דרכים בשנת 2020 לעומת 2,772 ילדים שנפגעו בתאונות דרכים בשנת 2019 – ירידה של 37%. את הירידה בילדים שנפגעו בתאונות דרכים בשנת 2020 יש לייחס לשנת הקורונה ולסגרים הארוכים שהשאירו ילדים רבים בבית כמו גם לירידה החדה בנוסעת כלי הרכב.

28,082 ילדים עד גיל 14 נפגעו בתאונות דרכים בעשור האחרון, 2,800 ילדים שנפגעים בממוצע בכל שנה בתאונות דרכים – שמונה ילדים בממוצע בכל יום.

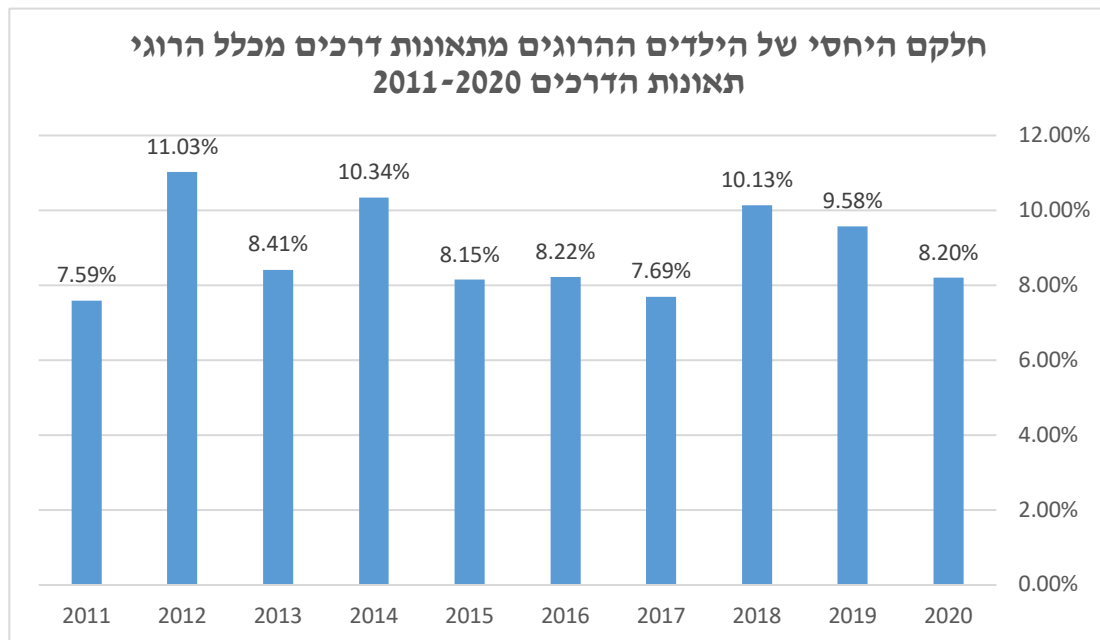

• מקור: למ"ס

שנת 2020: כמעט אחד מכל עשרה הרוגים בתאונות דרכים - ילד

25 ילדים נהרגו בתאונות דרכים בשנת 2020, המהווים 8.2% מכלל הרוגי תאונות הדרכים באותה שנה. בהשוואה לשנת 2019, נרשמה בשנת 2020 ירידה קלה בחלקם היחסי של הילדים מכלל הרוגים. ניתן לייחס את הירידה בחלק היחסי של הילדים מכלל הרוגים בשל הסגרים הארוכים שהיו במהלך השנה בשל וירוס הקורונה, כמו גם בירידה בנסועת כלי רכב.

כאשר בוחנים את חלקם היחסי של הילדים הרוגים מכלל הרוגי תאונות הדרכים בעשור האחרון ניתן לראות כי 8.9% מההרוגים בכל שנה בממוצע הם ילדים – כמעט אחד מכל עשרה הרוגים.

• מקור: למ"ס

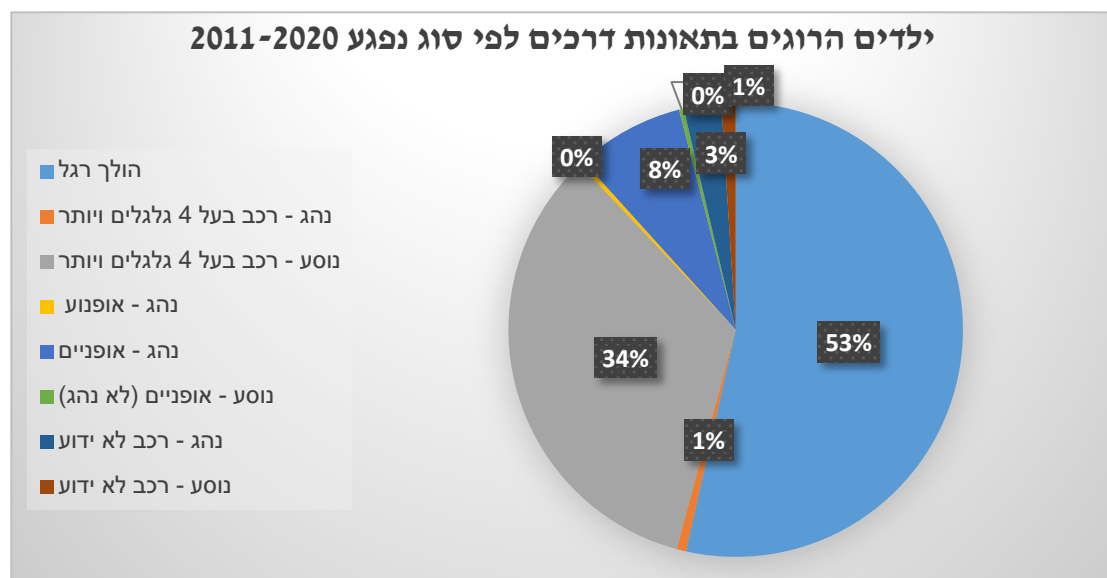
למרות הסגרים בקורונה לא נרשמה ירידה בילדים שנהרגו כשהלכו ברגל

14 מתוך 25 הילדים עד גיל 14 שנהרגו בתאונות דרכים בשנת 2020 נהרגו כאשר הלכו ברגל (56% מכלל הילדים ההרוגים באותה שנה), נתון זהה למספר הולכי הרגל הילדים שנהרגו בשנת 2019. למרות הסגרים הארוכים שגרמו להישארות ארוכה של ילדים בבית לא נרשמה ירידה בילדים שנהרגו כשהלכו ברגל.

שישה ילדים נהרגו כאשר נסעו ברכב (הנתון הנמוך ביותר בעשור האחרון) לעומת 13 ילדים שנהרגו בתאונות דרכים בשנת 2019 כאשר נסעו ברכב - ירידה של 54%.

שנת 2020 איננה חריגה בהיפגעותם של הולכי הרגל הילדים. כאשר בוחנים את סוגי הפגיעות שהובילו למותם של ילדים בתאונות דרכים בעשור אחרון ניתן לראות כי 53% מהילדים נהרגו כאשר הלכו ברגל (160 ילדים) – הסיבה המרכזית.

34% מהילדים נהרגו בעשור האחרון (101 ילדים) כאשר נסעו ברכב. 8% מהילדים נהרגו בעשור האחרון כאשר רכבו על אופניים (23 ילדים).

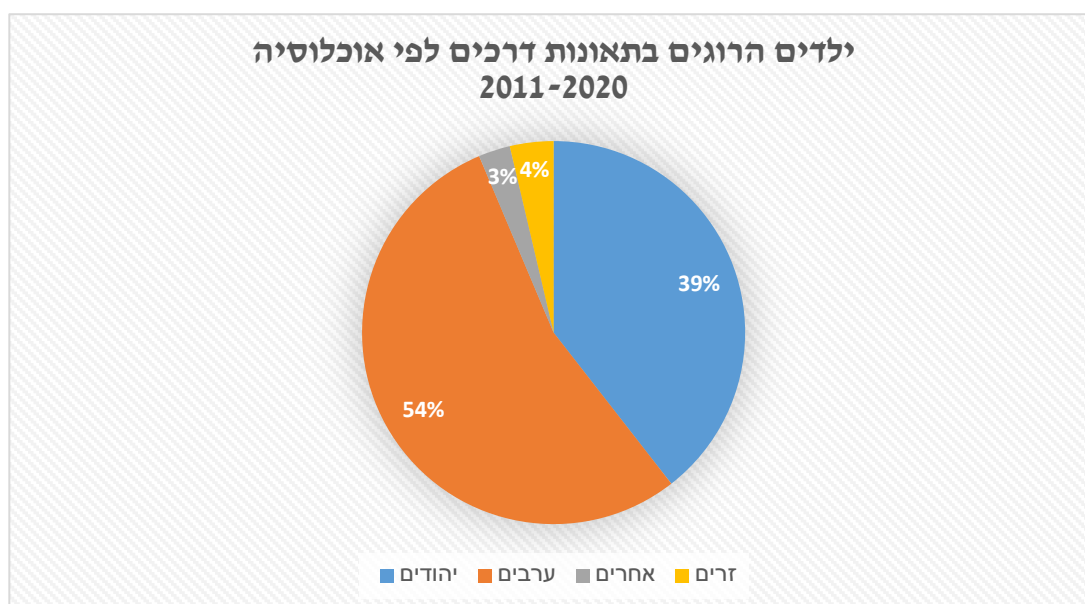
• מקור: למ"ס

ילדים בחברה הערבית נהרגים בשיעור כפול מחלקם באוכלוסיה

10 ילדים מהחברה היהודית נהרגו בתאונות דרכים בשנת 2020 לעומת 15 ילדים מהחברה היהודית שנהרגו בשנת 2019 – ירידה של 33%. לעומת זאת, 13 ילדים מהחברה הערבית נהרגו בתאונות דרכים בשנת 2020 לעומת 14 ילדים מהחברה הערבית שנהרגו בתאונות דרכים בשנת 2019 – הרוג אחד פחות בלבד וזאת למרות הסגרים על האוכלוסיה והירידה החדה בנסועת כלי הרכב בשל וירוס הקורונה.

ילדי החברה הערבית מהווים 24% מאוכלוסיית הילדים בישראל, אך חלקם במצבת הילדים ההרוגים נאמדה בשנת 2020 בשיעור של 52% מכלל הילדים ההרוגים מתאונות דרכים – פי שניים ויותר מאשר חלקם באוכלוסיה.

מתוך 299 הילדים שנהרגו בעשור האחרון בתאונות דרכים, 162 מהם הגיעו מהחברה הערבית. כאמור, חלקם של הילדים מהחברה הערבית מכלל הילדים נאמד בשיעור של 24% ואילו חלקם במצבת הילדים ההרוגים בעשור האחרון נאמד בשיעור של 54%, פי שניים ויותר מחלקם באוכלוסיה.

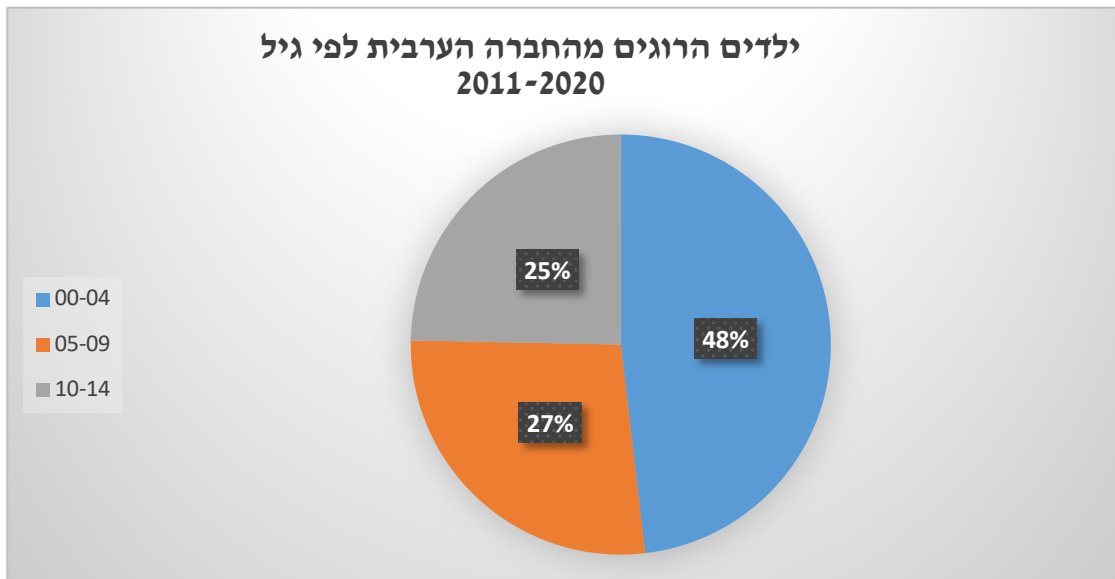
• מקור: למ"ס

כל ילד שני הרוג מהחברה הערבית – פעוט עד גיל 4

בולטת בעיקר היפגעות פעוטות מהחברה הערבית בגילאי 0-4 בתאונות דרכים. בשנת 2020 נהרגו שבעה פעוטות מהחברה הערבית - 53% מכלל הילדים ההרוגים מהחברה הערבית – כל ילד שני הרוג מהחברה הערבית.

פעוטות בגילאי 0-4 מהחברה הערבית מהווים 23% מסך הפעוטות באוכלוסייה. בחינת הנתונים בעשור האחרון (2011-2020) חושפת כי שיעורם בפעוטות ההרוגים נאמד ב-48% - פי שניים ואף יותר.

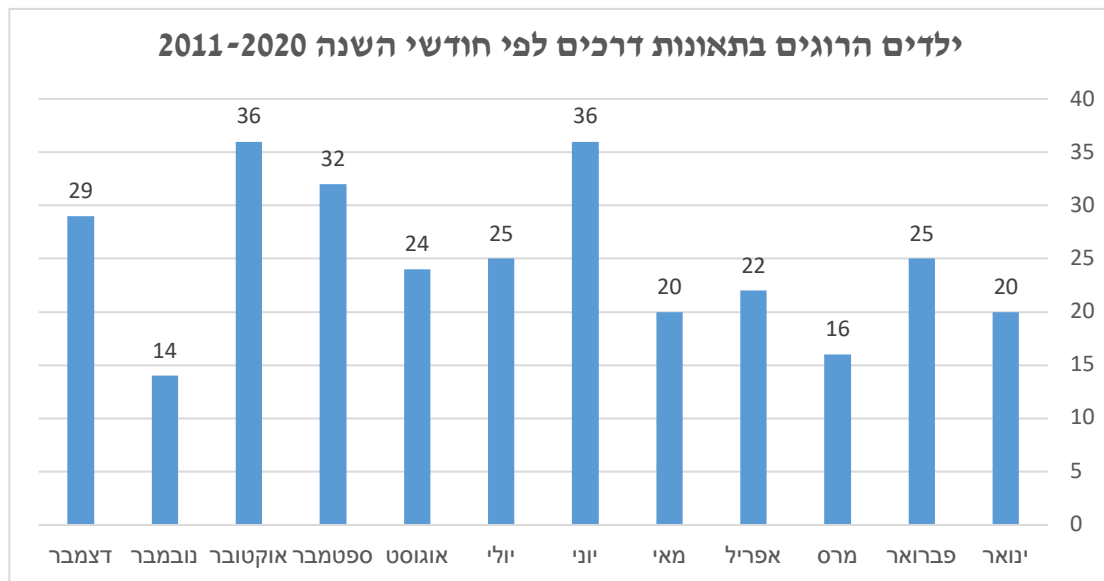
ההיפגעות הגבוהה של פעוטות מהחברה הערבית נגרמת בשל תאונות המוגדרות כ"תאונות חצר" -אותן תאונות המתרחשות בחצר הבית ואופייניות בעיקר לחברה הערבית.

• מקור: למ"ס

חודשים הקטלניים – יוני ואוקטובר

36 ילדים נהרגו בתאונות דרכים בחודשים יוני ואוקטובר בעשור האחרון (בכל אחד). בחודשי הקיץ והחופש הגדול קיימת היפגעות גבוהה בתאונות דרכים בהשוואה לחודשים בתחילת השנה, עליה שנמשכת ומתעצמת לקראת חגי תשרי. בחודשי הקיץ ובחודשים של חגי תשרי הילדים לא נמצאים באופן קבוע במסגרת מגוננת ומבלים זמן רב מחוץ לבית. השעמום, חוסר המעש וריבוי של זמן פנוי חושפים את הילדים לסכנות שבכביש.

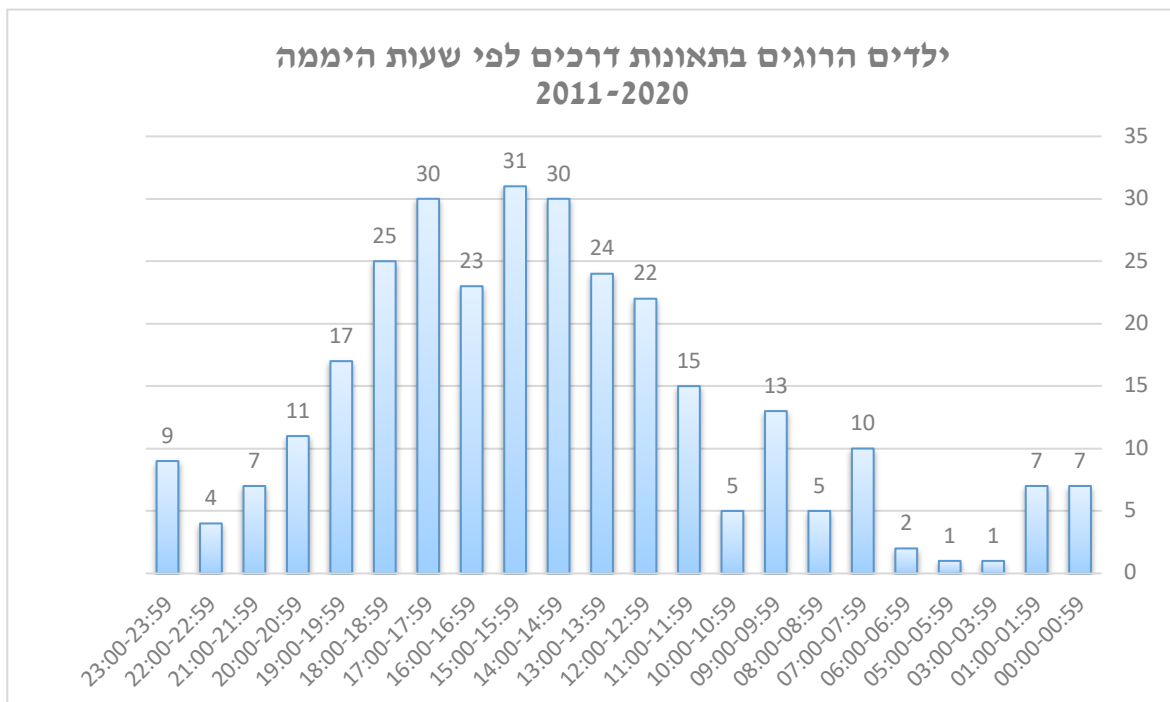
• מקור: למ"ס

15:00-16:00 – השעה המסוכנת ביותר

שעות אחר הצהריים מהוות נקודות תורפה לילדים. ניתן לראות כי החל משעות הצהריים (12:00) ועד שעות הערב (19:00) נרשמת היפגעות גבוהה יותר מאשר בכל שעות היממה. בחינת שעות ההיפגעות של הילדים בתאונות דרכים בעשור האחרון מגיעה לשיאה בין השעות 15:00-16:00 כאשר 31 ילדים נהרגו בתאונות דרכים בשעות הללו.

בשעות אחר הצהריים הילדים לא נמצאים במסגרת בית הספר אשר מגוננת עליהם. חלקם משוטטים ברחובות חסרי מעש, חלקם בדרכים הביתה ממסגרות הצהריים וחלקם בדרכם אל החוגים ופעילויות אחרות.

בנוסף לכך, בין השעות 07:00-08:00 נרשם זינוק חד במספר הילדים שנהרגו בתאונות דרכים בעשור האחרון. ניתן לשער כי להגעה אל בית הספר באותן שעות ישנה "תרומה" מכרעת להיפגעות הילדים בשעות הבוקר ובדרך אל בית הספר.

• מקור: למ"ס

נהגי אופניים חשמליים – אחד מכל עשרה נפגעים ילד מתחת לגיל 16

1,610 נהגי אופניים חשמליים נפגעו בתאונות דרכים בשנת 2020, מהם 168 נהגי אופניים חשמליים שנפגעו בתאונות דרכים היו ילדים ונערים מתחת לגיל 16, הגיל המינימלי המותר לרכיבה. למעשה אחד מכל עשרה (10%) נהגי אופניים חשמליים שנפגעו בתאונות דרכים בשנת 2020 היה ילד מתחת לגיל 16.

נהגי אופניים חשמליים שנפגעו בתאונות לפי גיל, 2020

קבוצות גיל	נהגים שנפגעו בתאונות שדווחו למשטרה(1)	נהגים שאושפזו בבי"ח אך לא דווחו למשטרה
סך הכל	1,137	473
11-0	9	12
15-12	71	76
18-16	113	63
24-19	163	68
+25	692	254
לא ידוע	89	-

• מקור: למ"ס

נהגי קורקינטים חשמליים – 10% מהנפגעים הם ילדים ובני נוער

660 נהגי קורקינטים חשמליים נפגעו בתאונות דרכים בשנת 2020, מהם 59 ילדים ונערים מתחת לגיל 16 שנפגעו בתאונות דרכים כאשר נהגו בקורקינטים חשמליים. כ-10% מכלל נהגי הקורקינטים שנפגעו בתאונות דרכים באותה שנה היו ילדים שרכיבה על קוריקנט חשמלי אסורה בחוק.

נהגי קורקינטים חשמליים שנפגעו בתאונות לפי גיל, 2020

קבוצות גיל	נהגים שנפגעו בתאונות שדווחו למשטרה (1)	נהגים שאושפזו בבי"ח אך לא דווחו למשטרה
סך הכל	560	100
11-0	10	8
15-12	26	15
18-16	41	7
24-19	108	15
+25	343	55
לא ידוע	32	-

• מקור: למ"ס

מעל אלף ילדים אושפזו לאחר תאונת אופניים או קורקינטים חשמליים בשמונה השנים האחרונות

התקנות אוסרות רכיבה על גבי אופניים חשמליים וקורקינטים ממונעים מתחת לגיל 16. על פי מכון גרטנר, 1,224 ילדים (0-15) אושפזו בבתי החולים בשמונה השנים האחרונות (2013-2020) לאחר שנפגעו בתאונת אופניים חשמליים/קורקינטים ממונעים.

בשנת 2020, חלה עלייה משמעותית בשיעור של 53% במספר הילדים מתחת לגיל 16 שנפצעו ואושפזו כתוצאה מתאונה כשרכבו על אופניים/קורקינט חשמליים (כ-21% שהם 210 ילדים בשנת 2020 לעומת 14% שהם 137 ילדים בשנת 2019).

מתוך 210 הילדים מתחת לגיל 16 שנפצעו ואושפזו בשנת 2020 כתוצאה מתאונות דרכים, 64% רכבו על אופניים חשמליים ו-36% נפצעו כשרכבו על קורקינטים חשמליים.

ילדים רוכבי אופניים וקורקינטים חשמליים מאושפזים בבתי החולים במהלך השנה (2013-2020)

שנה	מאושפזים מתחת לגיל 16	אחוז מכלל המאושפזים
2013	33	48%
2014	102	47%
2015	185	43%
2016	207	34%
2017	159	26%
2018	191	22%
2019	137	14%
2020	210	21%
סך הכול	1,224	

• מקור: מכון גרטנר

מדד הערים המסוכנות – חדרה, חיפה ונהריה

חדרה, חיפה ונהריה, הן הערים עם שיעור הילדים הנפגעים בתאונות דרכים לכל אלף ילדים הגבוה ביותר מכל הערים הגדולות בארץ. בחנו את מספר הילדים שנפגעו בתאונות דרכים בכל עיר ועיר מעל 50 אלף תושבים על בסיס נתוני הלמ"ס, בהשוואה לכל אלף ילדים. ניתוח הנתונים בוצע על פני חמש השנים האחרונות (2016-2020) כדי לאתר מגמות ולהצביע על ערים שבהם נפגעים ילדים בשיעור גבוה בתאונות דרכים באופן חזרתי.

ניתוח הנתונים מראה כי **חדרה** נמצאת במקום הראשון בשיעור הילדים הנפגעים בכל שנה בתאונות דרכים לכל אלף ילדים – 1.34 ילדים, כאשר בכל שנה נפגעים בממוצע 31 ילדים בתאונות דרכים בעיר. **חיפה** ניצבת במקום השני עם 1.25 ילדים שנפגעים בתאונות דרכים בכל שנה לכל אלף ילדים. בכל שנה נפגעים בממוצע 72 ילדים בתאונות דרכים בעיר. **נהריה** נמצאת במקום השלישי עם 1.24 ילדים נפגעים בתאונות דרכים בהשוואה לכל אלף ילדים. 15 ילדים נפגעים בממוצע בתאונות דרכים בעיר בכל שנה. **קריית אתא** נמצאת במקום הרביעי במדד המסוכנות לילדים עם 1.15 ילדים נפגעים בתאונות דרכים לכל אלף ילדים בכל שנה, כאשר 15 ילדים נפגעים בכל שנה בממוצע בתאונות דרכים. **בת ים** סוגרת את חמשת הערים האדומות לילדים עם 1.10 ילדים נפגעים בתאונות דרכים לכל אלף ילדים, כאשר בכל שנה נפגעים 26 ילדים בממוצע בתאונות דרכים בעיר.

בבירת ישראל נפגעים הכי הרבה ילדים בתאונות דרכים בממוצע בכל שנה (197), אבל ירושלים מדורגת רק במקום ה-22 במדד המסוכנות עם 0.63 ילדים נפגעים בתאונות דרכים לכל אלף ילדים בעיר. **תל אביב – יפו** נמצאת במקום ה-10 עם 0.86 ילדים נפגעים בתאונות דרכים לכל אלף ילדים, כאשר בכל שנה בממוצע נפגעים בעיר 73 ילדים בתאונות דרכים.

בחינת הערים החרדיות מעלה כי **בני ברק** ניצבת במקום ה-16 עם 0.71 ילדים שנפגעים בכל שנה בתאונות דרכים לכל אלף ילדים (60 ילדים בממוצע בכל שנה). **מודיעין עלית** נמצאת במקום ה-33 בשיעור הילדים שנפגעים בתאונות דרכים לכל אלף ילדים -0.3 (13 ילדים נפגעים בכל שנה בממוצע בתאונות דרכים). **בית שמש** נמצאת במקום ה-35 במדד המסוכנות עם 0.26 ילדים נפגעים בתאונות דרכים לכל אלף ילדים (15 ילדים נפגעים בממוצע בכל שנה). **ביתר עלית** ניצבת במקום ה-36 עם

0.24 ילדים שנפגעים בכל שנה בתאונות דרכים לכל אלף ילדים (שמונה ילדים
נפגעים בממוצע בכל שנה)

בחינת הערים בחברה הערבית/בדואית מעלה כי **אום אל פאחם** נמצאת במקום
השמיני הגרוע עם 0.94 ילדים שנפגעים בתאונות דרכים בהשוואה לכל אלף ילדים
(16 ילדים נפגעים בכל שנה בממוצע). **נצרת** נמצאת במקום ה-15 עם 0.73 ילדים
נפגעים בתאונות דרכים לכל אלף ילדים (14 ילדים נפגעים בכל שנה בממוצע
בתאונות דרכים) **ורהט** נמצאת במקום ה-29 עם 0.41 ילדים שנפגעים לאלף ילדים
בכל שנה (13 ילדים נפגעים בכל שנה בממוצע בתאונות דרכים).

היפגעות ילדים בתאונות דרכים לפי ערים – הרשימה המלאה

ילדים נפגעים לאלף ילדים ממוצע לשנה	ילדים נפגעים לשנה ממוצע	ילדים נפגעים 2016-2020	סה"כ ילדים	אוכלוסייה	יישוב	
1.34	31	154	23,035	97,335	חדרה	1
1.25	72	358	57,197	285,316	חיפה	2
1.24	15	77	12,425	58,096	נהרייה	3
1.15	15	77	13,441	59,030	קריית אתא	4
1.10	26	128	23,250	129,013	בת ים	5
1.07	15	74	13,862	54,250	עפולה	6
0.97	34	172	35,365	144,073	אשקלון	7
0.94	16	81	17,181	56,109	אום אל-פחם	8
0.88	43	214	48,401	209,687	באר שבע	9
0.86	73	365	85,311	460,613	תל אביב - יפו	10
0.85	37	187	44,200	196,282	חולון	11
0.81	16	82	20,317	76,246	רמלה	12
0.77	30	152	39,565	143,904	רחובות	13
0.77	41	204	53,195	221,353	נתניה	14
0.73	14	71	19,458	77,445	נצרת	15
0.71	60	301	85,032	204,639	בני ברק	16
0.71	42	211	59,857	225,939	אשדוד	17
0.69	16	78	22,527	77,223	לוד	18
0.69	44	220	63,769	247,956	פתח תקווה	19
0.67	35	174	51,837	254,384	ראשון לציון	20
0.66	7	37	11,215	52,299	אילת	21
0.63	197	987	313,466	936,425	ירושלים	22
0.62	10	52	16,888	75,421	רעננה	23
0.61	19	97	31,666	163,480	רמת גן	24
0.61	15	73	24,131	101,432	כפר סבא	25
0.55	8	38	13,761	50,351	נס ציונה	26
0.51	10	52	20,364	97,470	הרצלייה	27
0.47	8	41	17,499	61,801	ראש העין	28
0.41	13	63	30,490	71,437	רהט	29
0.39	6	32	16,380	57,105	קריית גת	30
0.31	8	42	26,804	93,277	מודיעין-מכבים-רעות*	31
0.31	4	20	12,813	60,644	גבעתיים	32
0.30	13	66	43,644	76,374	מודיעין עילית	33
0.27	4	22	16,122	63,175	הוד השרון	34
0.26	15	73	57,168	124,957	בית שמש	35
0.24	8	38	31,782	59,270	ביתר עילית	36

• מקור נתונים : למ"ס

המלצות

הולכי רגל

- יש להקפיד של שיפור הבטיחות בפן התשתיתי באזורי ריכוז של ילדים כגון בתי ספר, גני ילדים ומגרשי משחקים.
- יש לפעול ביתר שאת למיתון וריסון מהירויות הנסיעה באזורים הללו באמצעות פסי האטה, אזורי מיתון תנועה וכו'.
- יש לקדם הארכת משך המופע הירוק ברמזורים באזורי ריכוז של ילדים.
- מאחר ומרבית הילדים הינם הולכי רגל יש להקפיד באזורים הללו על תשתיות ידידותיות להולכי רגל וכן התאמתם להורדה ואיסוף של ילדים.
- יש לבצע סקרי תשתיות באזורים הללו כפעולה מקדימה לפתיחת שנת הלימודים וכן לפעול לקידום "מסלול בטוח" לבתי הספר.

אופניים וקורקינטים חשמליים

- על משטרת ישראל, הרשויות המקומיות והגופים האמונים על הנושא במשרד התחבורה להביא לאכיפה יעילה של החוק.
- יש לקדם סלילת שבילי אופניים ייעודיים להקטנת החיכוך בין הרוכבים לרכבים.
- יש לבצע הסברה יעודית לילדים אודות החשיבות של חבישת קסדה בכל רכיבה.

רכב וטכנולוגיה

- יש לקדם התקנת מערכות טכנולוגיות לזיהוי הולכי רגל.
- יש לחייב התקנת חיישני נסיעה לאחור ולקדם התקנת מצלמות "רוורס".

התקני ריסון, חגורות בטיחות מושבי הגבהה

- יש לקדם את ההסברה בנוגע להתאמת אמצעי המיגון לגיל ומשקל הילד. הבעיה המרכזית כיום הינה החגירה מאחור.
- יש להגביר את האכיפה בנוגע לשימוש בחגורות בטיחות ומושבי הגבהה (בוסטרים).

דרושה פעולה מיידית במגזר הלא-יהודי

כלל ההמלצות שנסקרו בדו"ח זה מקבלות משנה תוקף כשמדובר באוכלוסייה הלא-יהודית. אכיפה משמעותית, הסברה, הכשרה וחינוך לבטיחות בדרכים, הם גורמי מפתח בהקשר זה. הכרחי לנקוט פעולה מיידית ונמרצת לשיפור הבטיחות במגזר הלא-יהודי בכלל, ובקרב ילדים בפרט.

יש להקפיד על קיום חינוך לזהירות בדרכים במערכת החינוך

יש להעביר תקציבים ראויים לנושא זה, אשר יאפשרו להנגיש את תכני הבטיחות לכל שכבות הגיל באופן שוטף. על התכנים האמורים להכיל בין היתר פיתוח מיומנויות לשימוש בטוח בדרך בקרב ילדים והקניית הרגלי בטיחות.

סיכום

כ-30 ילדים נהרגים בכל שנה בתאונות דרכים וקרוב ל-3,000 נפגעים. תאונות הדרכים מהוות את אחת מסיבות המוות המרכזיות לתמותת ילדים. ניתוח הנתונים אשר הוצגו בדו"ח זה, מצביע על מגמה קבועה של ילדים נפגעים והרוגים בתאונות דרכים, ללא ירידה משמעותית בשנים האחרונות.

מרבית הילדים נהרגים בתאונות דרכים כאשר הם הולכים ברגל. שעות ההיפגעות מצביעות על היפגעות גבוהה בשעות אחר הצהריים ובשעות הבוקר – בדרך חזרה מבית הספר או בדרך אליו. חודשי הקיץ וחגי תשרי הם נקודות תורפה מרכזיות שבהן נהרגים ילדים בשיעור גבוה יותר מאשר חודשי השנה האחרים.

בולטת לרעה היפגעותם בתאונות דרכים של ילדים ופעוטות מהחברה הערבית, חלקן בתאונות המתחשות בחצר הבית. כמו כן, בשנים האחרונות אנו עדים להיתגברותה של תופעה חדשה יחסית הכוללת היפגעות ילדים בתאונות דרכים במעורבות אופניים וקורקינטים חשמליים, כלים שהרכיבה עליהם אסורה בחוק.

אל מול זירות ההיפגעות הברורות הללו נדרשת פעולה נחרצת ומיידית של המדינה - משרדי הממשלה השונים הנוגעים לדבר והרשויות המקומיות. שילוב כוחות של כלל הגורמים יוביל בהכרח לצמצום הילדים שנהרגים ונפגעים בתאונות דרכים.

עלינו לזכור כי ילדים תמיד יתנהגו כמו ילדים. פזיזות, חוסר תשומת לב, היעדר יכולת לקשר בין רעש כלי הרכב והסכנה המתקרבת מובילים אותם לבצע טעויות. עלינו כחברה מוטלת האחריות לצפות את אותן טעויות, למנוע אותן ולוודא כי גם כאשר נעשתה שגיאה היא לא תוביל בהכרח לאובדן חיים. זוהי אחריותנו המוסרית כלפי ילדינו ולכן יש לפעול ביתר שאת להצלת חיי הילדים של כולנו.

בברכה,

עוז דרור

סמנכ"ל אסטרטגיה ותקשורת, עמותת אור ירוק